

20. 3. 2018

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Fotovoltaické elektrárny čekají systematické kontroly možné překompensace ze státní podpory: u některých vlastníků může do budoucna dojít ke snížení podpory nebo uložení odvodů do státního rozpočtu

Ministerstvo průmyslu a obchodu započalo se shromažďováním informací od vlastníků fotovoltaických elektráren týkajících se jejich příjmů a doposud získané podpory za účelem provedení systematických kontrol případné překompensace ze státní podpory. Novelizace stávajících právních předpisů, která by státním orgánům svěřovala pravomoc provádět formální kontroly a ukládat konkrétní opatření tak, jak to České republice ukládá rozhodnutí Evropské komise, doposud není připravena. Nicméně jakmile se tak stane a nová právní úprava vstoupí v účinnost, může pro mnoho vlastníků fotovoltaických elektráren znamenat podstatné snížení podpory v budoucnu nebo povinnost odvést do státního rozpočtu část již čerpané podpory.

PETERKA PARTNERS

THE CEE LAW FIRM

Počátkem roku 2018 Ministerstvo průmyslu a obchodu rozeslalo vlastníkům fotovoltaických elektráren ("FVE") dotazníky s cílem získat informace o příjmech a výši státní podpory jednotlivých FVE od jejich uvedení do provozu.

Česká republika tak činí první krok ke splnění svých závazků vůči Evropské komisi zahrnutých v rozhodnutí Evropské komise týkající se státní podpory v oboru výroby elektrické energie z obnovitelných zdrojů notifikované Evropské komisi Českou republikou.[1]

Rozhodnutí Evropské komise o státní podpoře a závazky převzaté Českou republikou

Česká republika se na Evropskou komisi obrátila s notifikací státní podpory v oblasti výroby elektrické energie z obnovitelných zdrojů vyplacené elektrárnám uvedeným do provozu v období od 1. 1. 2006 do 31. 12. 2012.

Česká republika v notifikaci Evropské komisi uvedla, že v rozhodném období byla výroba elektrické energie z obnovitelných zdrojů v České republice podporována (i) garantovanými výkupními cenami, nebo (ii) zelenými bonusy vyplácenými elektrárnám nad rámec tržní ceny elektřiny; přičemž výši obou typů podpory ("Provozní podpora") stanovuje cenovým rozhodnutím Energetický regulační úřad. Nad rámec výše uvedeného byl trh s elektrickou energií z obnovitelných zdrojů regulován formou daňových úlev a později (v období po prudkém poklesu pořizovací ceny výrobních technologií) rovněž formou odvodů uložených některým elektrárnám uvedeným do provozu v rozhodném období.

Garantované výkupní ceny a zelené bonusy měly být Energetickým regulačním úřadem stanoveny s přihlédnutím k typu elektrárny tak, aby zaručovaly návratnost investice do FVE z jejich příjmů v horizontu patnácti let od uvedení do provozu. Toto pravidlo mělo být rovněž respektováno při využívání daňových úlev a odvodů. Při takovémto nastavení mělo vnitřní výnosové procento (IRR) dosahovat hodnoty mezi 6,3 a 8,4 %.

Evropská komise se vyslovila, že toto rozmezí IRR považuje za přiměřené a v obecné rovině dospěla k závěru, že nastavení státní podpory do energie z obnovitelných zdrojů prezentované Českou republikou, při němž je dosahováno IRR v této výši, je v souladu s vnitřním trhem EU.

Evropská komise nicméně konstatovala, že Česká republika nemá zaveden žádný mechanismus, který by státním orgánem umožňoval kontrolovat, zda v praxi u konkrétních FVE nedochází ke kumulaci různých druhů státní podpory (nad rámec Provozní podpory), která by u těchto FVE mohla vést k překompensaci, a zároveň jim poskytoval zmocnění korigovat v případě potřeby výši budoucí podpory tak, aby k překompensaci nedocházelo, nebo přijmout opatření k odstranění a nápravě již vzniklé překompensace.

Podle Komise může k překompensaci dojít v zásadě ve dvou případech:

- (i) Kumulace Provozní podpory a investiční podpory do pořízení výrobních technologií;
- (ii) Nepoměr mezi výší Provozní podpory a skutečnými provozními náklady FVE (k níž může dojít zejména v případě neočekávaného poklesu provozních nákladů, který není včas promítnut do výše Provozní podpory).

Na základě posouzení Evropské Komise se Česká republika zavázala zavést, za účelem eliminace hrozící nebo již vzniklé překompensace, přezkumný systém, který orgánům státu umožní snížit výši podpory do budoucna nebo zkrátit dobu vyplácení podpory v případě, že by při stávajícím nastavení hrozila překompensace, nebo odčerpat zpět část vyplácené podpory v případě, že k překompensaci již došlo.

Prozatím neformální kroky ze strany MPO

Účelem rozeslaných dotazníků je nashromáždění informací, na jejichž základě se bude dále rozhodovat, u kterých FVE bude provedena individuální, již formální kontrola. Dle citovaného rozhodnutí Evropské komise se individuální kontroly mají týkat pouze FVE, u nichž bude zjištěna kumulace Provozní a investiční podpory. Ostatní FVE mají být podrobeny pouze namátkové kontrole. Kontroly by se pak vůbec neměly týkat těch FVE, které čerpaly podporu, jejíž výše v období tří let nepřesáhla 200.000 euro (podpora *de minimis*).

První vlna dotazníků by se měla týkat jen FVE uvedených do provozu v letech 2006-2008, neboť u těchto FVE má být dle rozhodnutí Komise kontrola provedena do února 2019. Další vlny dotazníků směřované na FVE spuštěné v dalších letech budou pravděpodobně následovat.

Chybějící zmocnění k provedení formálních kroků a legislativní plány

Dotazníkové šetření, které MPO v současné době provádí, je svou povahou zatím pouze zcela neformálním postupem[2], neboť „přezkumný systém“ (dle rozhodnutí Komise) nebyl doposud inkorporován do příslušných právních předpisů, a orgány státu tak prozatím nemohou provádět formální kontroly ani ukládat žádná opatření.

Přezkumný systém by měl být do českého práva zaveden novelou stávajících právních předpisů

regulujících toto odvětví[3]. Nicméně doposud nebyl zveřejněn ani pracovní návrh příslušné novelizace.[4] I nadále tak zůstává nejasné, jakým způsobem budou závazky převzaté Českou republikou v citovaném rozhodnutí Evropské komise promítnuty do českého práva, zejména jaká konkrétní opatření k prevenci nebo nápravě překompenzace budou zvolena.

Ministerstvo průmyslu a obchodu zatím zveřejnilo pouze dokument nazvaný „Závazky na zavedení mechanismu kontroly přiměřenosti podpory elektřiny z podporovaných zdrojů energie“[5], v němž shrnuje závazky zahrnuté v rozhodnutí Komise (a to jak v citovaném rozhodnutí, tak i v dalších rozhodnutích, které byla vydána ve vztahu k FVE uvedeným do provozu v pozdějších letech) a pouze v obecné rovině naznačuje, jak by tyto závazky měly být ze strany České republiky splněny.

Ze zveřejněného dokumentu vyplývá, že kontroly překompenzace by měly být svěřeny do kompetence Státní energetické inspekce.[6]

Pokud se týče opatření, která mají být uplatněna v případě zjištěné překompenzace, MPO pouze v obecné rovině uvádí, že hrozící překompenzace by měla být řešena odečítacím vzorcem, na jehož základě bude výše další podpory v budoucnosti snížena nebo bude zkrácena doba jejího vyplácení[7]; již nastalá překompenzace by pak mohla být řešena např. formou odvodů z příjmů dotčené FVE realizovaných v nadcházejících letech.

Dokument MPO neuvádí žádné bližší detaily. Není tedy jasné, jak konkrétně budou preventivní a nápravná opatření v připravované legislativně konstruována, resp. uplatňována v praxi, zejména jakého rozsahu může dosáhnout případné snížení podpory do budoucna, resp. zkrácení doby vyplácení v budoucnu, a v jaké výši budou stanoveny odvody z budoucích příjmů do státního rozpočtu. Na další informace v tomto smyslu bude patrně potřeba vyčkat do doby zveřejnění alespoň prvního návrhu plánované novelizace.

Nicméně již nyní je patrné, že přijetí nové legislativy a implementace přezkumného systému může pro některé FVE znamenat povinnost vrátit do státního rozpočtu peněžní prostředky odpovídající té části již vyplacené podpory, které přesahuje přiměřenou míru podpory dle stanoviska Komise a představuje tak překompenzaci.

Závěr

Ministerstvo průmyslu a obchodu si výše popsány, prozatím neformálními kroky, (patrně za účelem úspory času) vytváří půdu pro oficiální kontroly FVE, které budou provedeny po přijetí nezbytné novelizace. Ačkoliv stávající legislativa orgánům státu nesvěřuje žádnou pravomoc k provedení takových kontrol FVE zaměřených na přiměřenost čerpaných dotací ani k uložení jakýchkoliv preventivních nebo nápravných opatření, závazek implementovat „prezkumný systém“ vyplývá z citovaného rozhodnutí Evropské komise, které je pro Českou republiku závazné, a lze tedy očekávat, že MPO, vláda a další orgány legislativního procesu přistoupí k přípravě a přijetí příslušné novelizace v co nejkratším možném čase tak, aby bylo možné dodržet termín pro provedení prvního kola přezkumu stanovený na únor 2019. Přesný obsah připravované novelizace zatím není znám, nicméně její přijetí může pro značné množství vlastníků FVE, kteří za období tří let čerpali více než 200.000 euro ze státní podpory (zejména pro ty, u nichž došlo ke kumulaci Provozní podpory s investiční podporou), znamenat snížení podpory do budoucna, zkrácení doby vyplácení podpory nebo, v nejzazším případě, vrácení části vyplacené podpory zpět do státního rozpočtu formou odvodů z budoucích příjmů FVE.

JUDr. Martina Milotová,
advokát

[PETERKA & PARTNERS advokátní kancelář s.r.o.](#)

Karlovo náměstí 671/24
110 00 Praha 1

Tel.: +420 246 085 300

Fax: +420 246 085 370

e-mail: office@peterkapartners.cz

[1] Rozhodnutí C (2016) 7827, “State Aid SA.40171 (2015/NN) – Czech Republic, Promotion of electricity production from renewable energy sources”, přijaté 26. 11. 2016, publikované 23. 1. 2017

[2] Vyplnění dotazníku je zcela dobrovolné. Nicméně případné nevyplnění může mít vliv při rozhodování, u kterých subjektů bude provedena namátková kontrola.

[3] Konkrétně zákona č. [165/2012](#) Sb., o podporovaných zdrojích energie, a zákona č. [458/2000](#) Sb., energetický zákon

[4] Návrh zákona, kterým by byla provedena nezbytná novelizace, měl být dle plánu MPO připraven do konce roku 2017. Nicméně vzhledem k podzimním volbám do poslanecké sněmovny a následné patové politické situaci (kdy se nedaří sestavit vládu, která by byla schopna získat potřebnou důvěru), se předložení vládního návrhu zákona poslanecké sněmovně odkládá.

[5] Zveřejněno na webových stránkách MPO dne 6. 10. 2017

[6] Je třeba zdůraznit, že z dokumentu rovněž vyplývá, že dle MPO by se dosažení finančního limitu de minimis mělo posuzovat ve vztahu ke všem podporám čerpaným jedním vlastníkem a nikoliv pouze ve vztahu k jedné konkrétní FVE. Vlastníci vícero FVE tedy mnohem snáze spadnou do cílové skupiny, která přesahuje stanovený limit.

[7] Odečítací vzorec by měl umožnit odečtení výše podpory vyplacené v minulosti z jiného titulu (např. investiční podpory) a měl by být promítnut do cenových rozhodnutí Energetického regulačního úřadu, kterými se stanoví výše garantovaných výkupních cen elektřiny z obnovitelných zdrojů a zelených bonusů.

Další články:

- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporační autonomie](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Skryté ujednání v realitní smlouvě - zbytečná hra na schovávanou](#)
- [Odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnické osobě](#)
- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)
- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)